روزنه

نایب‌رئیس مجلس:

هرکسی با یک خارجی ملاقات می‌کند لزوما جاسوس نیست

● **شرق:** علی مطهری با بیان اینکه در رفتار با مردم و مخالفان مشکل داریم، گفته «این سخت‌گیری‌ها مضر به حال انقلاب است. این نگاه امنیتی باید تغییر کند و متوجه باشیم که همه جاسوس و نفوذی نیستند. هرکس که با یک خارجی ملاقات می‌کند جاسوس نیست».

نماینده مردم تهران همچنین گفته «باید نگاه درستی به مهدویت داشته باشیم، چراکه به تعبیر عرفانی آن، زمین هیچ‌گاه از حجت خالی نخواهد بود و به فرموده رسول خدا (ص) اگر یک روز از دنیا باقی مانده باشد، خداوند آن روز را آن‌قدر دراز می‌کند تا فرزندی از من قیام کند. همه ادیان به قیام مصلح اعتقاد دارند و فقط مختص به شیعه نیست. اسلام می‌گوید عاقبت بشر عدالت است، اما «راسل» در جایی گفته بشر به دست خودش نابود می‌شود، البته ظاهر قضیه هم همین را نشان می‌دهد، اما ما اعتقاد داریم بشر از این پرتگاه‌ها زیاد دیده است و سرانجام جهان شاهد ظهور مصلح خواهد بود».

به گفته او «واقعیت قیام حضرت مهدی (عج) انفجار نیست که برای مثال ظلم‌ها آن‌قدر زیاد شود که جامعه به حد انفجار برسد. شهید مطهری معتقد بود انقلاب اسلامی نیز انفجار نیست، انقلاب مهدی (عج) نیست، مثل رسیدن یک میوه است و انتظار فرج باز هم به این معنی نیست که تکلیف را از ما ساقط کند».

فرزند شهید مطهری با بیان اینکه علت خاصی وجود داشت که آیت‌الله مطهری خیلی زود به شهادت رسید، گفت: شهید مطهری روی خلوص و نیت انقلاب اسلامی تأکید زیادی داشتند.

ادامه در صفحه ۱۵

politics@sharghdaily.ir

یارگیری پمپئو در ریاض

سران اروپا: برجام باید حفظ شود

بولتون: ترامپ هنوز تصمیم نگرفته است

عکس: AFP

شرق: دومین سفر در کسوت رئیس دستگاه دیپلماسی ایالات متحده؛ پرونده‌های سنگینی زیر بغل وزیر سنگین‌وزن آمریکایی جا خوش کرده اما اصلی‌ترین دغدغه‌اش، ادامه دادن یا ندادن برجام است؛ توافقی که همه معتقدند خوب است و باید ادامه یابد غیر از ترامپ. او روز اول بعد از کسب ۵۷ رأی موافق از سنا به بروکسل رفت و در نشست وزیران خارجه کشورهای عضو ناتو حضور یافت. سفر دوم اما به مقصد ریاض انجام شد و ملاقات با همتای عربستانی‌اش. در اتاقی مجلل با فرش دستبافت و پس‌زمینه درهایی مشجر. موضوع اما اعلام همبستگی بیشتر و صف‌آرایی مقابل ایران و برجام بود. هدفی که شاید نیاز چندانی به زحمت سفر به خود دادن نداشت. عربستان از میانه‌های مذاکرات هسته‌ای به دنبال تأثیرگذاری بر روند مذاکره و از ابتدای دستیابی به توافق به دنبال برهم‌زدن آن و تخریب چهره بهبودیافته ایران در جهان است. محمدبن سلمان، ولیعهد و عادل الجبیر، وزیر خارجه این کشور، سردمدار این حرکت هستند. مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا در نشست خبری با همتای عربستانی‌اش از نقش ایران در منطقه انتقاد کرده و مدعی شده که جمهوری اسلامی در تلاش برای بی‌ثبات‌کردن منطقه است. او تأکید کرد که کشورش هرگز اجازه دسترسی به سلاح هسته‌ای را به ایران نخواهد داد. نکته‌ای که دونالد ترامپ نیز در ملاقات با صدراعظم آلمان بر آن تأکید کرده بود.

تکرار ادعاهای ترامپ

پمپئو مواضع رئیس‌جمهوری آمریکا را در مورد آنچه نواقص برجام می‌خواند، تکرار کرده و مدعی شده «توافق هسته‌ای ایران رفتار این کشور در «حمایت از خشونت» و «تسلیح و آموزش شبه‌نظامیان مسلح در یمن» را اصلاح نکرده است». ایالات متحده آمریکا در حالی مدعی تسلیح شبه‌نظامیان در یمن توسط ایران است که مقامات مسئول جمهوری اسلامی همیشه این ادعا را رد کرده‌اند. فرودآمدن موشکی از یمن در فرودگاهی در ریاض در مهرماه، موجب شد آمریکا و عربستان آن را موشکی ایرانی بدانند و همین ابتدای سناریویی در اتهام‌زنی به ایران بود. اما همین موضع توسط ترامپ و وزیر خارجه جدیدش تکرار می‌شود.

اما ملاقات در ریاض هدف دیگری نیز داشت؛ اعمال تحریم علیه ایران. وزیر خارجه عربستان از افزایش تحریم‌های ایران استقبال کرد. عادل الجبیر با حمایت از سیاست ترامپ در قبال ایران گفت که واشنگتن و ریاض دیدگاه‌های یکسانی درخصوص چالش‌های منطقه ازجمله ایران دارند. به گزارش ایسنا، به نقل از شبکه الجزیره، جبیر گفت: از سیاست دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا در برابر ایران به‌ویژه درباره توافق هسته‌ای حمایت می‌کنیم. جبیر همچنین گفت: عربستان و آمریکا دیدگاه‌های یکسانی درخصوص چالش‌های منطقه ازجمله رفتار ایران در خاورمیانه دارند. وی در ادامه مدعی شد: ما خواهان تحریم‌های بیشتر علیه ایران به دلیل حمایت از تروریسم و سیاست‌های این کشور در منطقه هستیم و از اعمال تحریم‌های جدید علیه ایران به دلیل برنامه موشکی‌اش حمایت می‌کنیم. وزیر امور خارجه عربستان علاوه بر این خواستار بازرسی‌های مضاعف از سایت‌های هسته‌ای ایران شد.

برجام اصلاح نشود، از توافق خارج می‌شویم

وزیر امور خارجه آمریکا نیز در این نشست خبری گفت: اگر توافق هسته‌ای با ایران اصلاح نشود، گزینه ما خروج از این توافق خواهد بود. توافق هسته‌ای برای مقابله با ایران کافی نیست. وی ادعا کرد: ایران از زمان امضای این توافق اقدامات نامناسب‌تری از خود نشان داده است. پمپئو ادامه داد: برجام در شکل کنونی دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای را محدود نمی‌کند و اگر برجام اصلاح نشود، از آن خارج می‌شویم.

پمپئو در حالی این سخنان را مطرح کرده که دونالد ترامپ هشدار داده در موعد پیش‌روی تمدید تعلیق تحریم‌های هسته‌ای ایران، این کار را نخواهد کرد و از اروپایی‌ها خواسته نقاط ضعف این توافق را برطرف کنند. او مدعی است که موضوع موشکی و نفوذ منطقه‌ای ایران باید در این توافق لحاظ می‌شد و توافق فعلی نمی‌تواند بر این دو موضوع سیطره داشته باشد، یعنی ناقص است. از همین رو آنها دنبال این هستند که تهران را متقاعد به ادامه‌دادن مذاکره بر سر مسئله موشکی و منطقه‌ای کنند.

تردیدهای ترامپ

علی‌رغم مواضع پمپئو، روز گذشته جان بولتون، مشاور امنیت ملی رئیس‌جمهوری آمریکا گفت که دونالد ترامپ هنوز درباره برنامه جامع اقدام مشترک موسوم به «برجام» تصمیمی نگرفته است. بولتون در گفت‌وگو با شبکه تلویزیونی «فاکس‌نیوز» گفت: «او (ترامپ) هنوز تصمیمی درباره توافق اتمی (ایران) نگرفته است، اینکه آیا در این توافق بماند یا از آن خارج شود». به گفته بولتون، رئیس‌جمهوری آمریکا «قطعا» چارچوب پیشنهادی از سوی امانوئل مکرون، همتای فرانسوی‌اش، را مدنظر قرار خواهد داد که مبتنی بر «چهار محور» است. این اظهارات در حالی بیان می‌شود که مکرون پس از چند دور مذاکره با دونالد ترامپ، روز پنجم اردیبهشت گفت که رئیس‌جمهوری آمریکا احتمالا به دلیل «مسائل داخلی» از توافق هسته‌ای با ایران خارج خواهد شد.

او پیش از آن در کنفرانس خبری مشترک با ترامپ گفته بود، خواهان توافقی است که چهار موضوع را شامل شود: اول، از هرگونه فعالیت هسته‌ای ایران تا سال ۲۰۲۵ جلوگیری شود. این امر به دلیل وجود برجام محقق شده است. دوم، حصول اطمینان از اینکه ایران در بلندمدت نیز فعالیت هسته‌ای نخواهد داشت. سومین موضوع اساسی، متوقف‌کردن فعالیت‌های موشکی بالستیک ایران در منطقه است و چهارم، فراهم‌کردن شرایط برای یک راه‌حل سیاسی به منظور مهار ایران در منطقه شامل یمن، سوریه، عراق و لبنان است.

ترامپ روز چهارم اردیبهشت بار دیگر بر این نظر خود تأکید کرد و درعین‌حال به مقام‌های ایران هشدار داد و گفت: «من خیلی‌ها را مسئول این توافق بد می‌دانم ازجمله کنگره آمریکا و خیلی‌های دیگر و اصلا نباید این توافق به دست می‌آمد؛ اما می‌گویم اگر ایران ما را تهدید کند، بهایی خواهد داد که تاکنون تعداد کمی از کشورهای جهان پرداخت کرده‌اند»؛ اما ایران معتقد است برنامه موشکی کشور به‌عنوان یک برنامه دفاعی غیرقابل مذاکره است و مذاکره بر سر مسائل منطقه‌ای به بهانه برآورده‌کردن نظر ترامپ برای باقی‌ماندن در برجام، کاری غیرقابل قبول است.

بیانیه مشترک انگلستان، فرانسه و آلمان

اروپایی‌ها همچنان بر مواضع خود پافشاری می‌کنند. بعد از گفت‌وگوی تلفنی ترزا می، نخست‌وزیر انگلستان، با رئیس‌جمهوری فرانسه و صدراعظم آلمان مبنی بر حفظ برجام در حین تکمیل آن، دفتر این مقام انگلیسی بیانیه‌ای را درباره برجام صادر کرد. به گزارش رویترز، در این بیانیه آمده: توافق هسته‌ای فعلی با ایران بهترین راه متوقف‌کردن این کشور از دستیابی به تسلیحات هسته‌ای است؛ درعین‌حال باید یک توافق تکمیلی نیز به بحث گذاشته شود. سه کشور در این بیانیه ضمن حمایت از توافق هسته‌ای، مواردی را که باید درباره آن با ایران مذاکره شود، برنامه موشکی و فعالیت ایران در منطقه عنوان کردند.

گفت‌وگوی تلفنی روحانی و مکرون

در ادامه این اتفاقات درباره برجام، حسن روحانی با همتای فرانسوی خود مکالمه‌ای تلفنی داشت. در این گفت‌وگو که یک ساعت به طول انجامید، رئیس‌جمهور ایران تأکید کرد ایران هیچ محدودیتی را فرای تعهداتش نمی‌پذیرد و برجام و هر موضوع دیگری به بهانه آن، به‌هیچ‌وجه قابل مذاکره نیست. روحانی به رئیس‌جمهور فرانسه یادآور شد مواضع آمریکایی‌ها علیه برجام صریحا ناقض توافق میان هفت کشور است و در ادامه گفت: ایران در روزهای اخیر تصمیمات بسیار مهمی در زمینه روابط بانکی، ارز و دیگر مسائل اقتصادی اتخاذ کرده است و برای هر تصمیمی که آمریکا در دوازدهم ماه می (۲۲ اردیبهشت) بگیرد، اقدامات متنوعی را طراحی کرده‌ایم. رئیس‌جمهور با بیان اینکه رفتار فعلی آمریکا نقض برجام و ایجاد ترس و ابهام برای کشورهای مختلف و بنگاه‌های اقتصادی برای رابطه با ایران است، گفت: حتی اگر در ۲۲ اردیبهشت آمریکا اعلام کند در برجام می‌ماند و شرایط دو سال گذشته را ادامه دهد، برای ایران قابل قبول نیست. در این تماس، او به مسائل منطقه‌ای نیز اشاره کرد و گفت: ایران همان‌گونه که تاکنون نشان داده، آماده گفت‌وگو برای تأمین ثبات و امنیت منطقه‌ای به‌ویژه مبارزه با تروریسم است. روحانی درعین‌حال پایداری برجام را موجب تحکیم امنیت و همکاری منطقه‌ای دانست و افزود: اساس روابط ما بر اعتماد است و برجام اولین پایه مهم برای اعتماد میان ایران و کشورهای غربی است. رئیس‌جمهور فرانسه نیز در این مکالمه گفت موضع مشخص فرانسه و اروپایی‌ها باقی‌ماندن در چارچوب برجام است. او از ایران هم خواست که در برجام بماند و تأکید کرد اتحادیه اروپا و فرانسه برجام را همان‌طور که هست، قبول دارند.

ادامه سفر ضدایرانی

مایک پمپئو قرار است پس از عربستان به اسرائیل و اردن سفر کند و بدون شک سفرش به تل‌آویو نیز می‌تواند محتوایی ضد ایرانی و هسته‌ای داشته باشد. پیش از این سفر، برایان هوک، مشاور ارشد سیاست‌گذاری آمریکا که پمپئو را در سفر به ریاض همراهی می‌کند، گفته بود آمریکا «از کشورهای جهان می‌خواهد هر فرد یا نهادی را که با برنامه موشکی ایران رابطه دارد، تحریم کنند». پمپئو در حالی به وزارت خارجه آمریکا رسیده که رکس تیلرسون، وزیر قبلی، فردی معتدل‌تر نسبت به ایران و برجام بود؛ اما ترامپ برای لغو یا هشدار یا تخریب بیشتر برجام، نیازمند همکاری به اندازه خود تندرو و ضدبرجامی بود. ترامپ روز گذشته در سخنرانی در جمع هوادارانش در میشیگان، با اشاره به اینکه به‌زودی با رهبر کره‌شمالی دیدار خواهد کرد، گفت: اما من جان کری نیستم که یک توافق وحشتناک را با ایران امضا کنم. او در حالی هنوز بر این موضع پافشاری می‌کند که هفته‌ای که گذشت، دو میهمان اروپایی داشت که برای تغییر نظر ترامپ درباره برجام به واشنگتن رفته بودند؛ امانوئل مکرون و آنکلا مرکل، رهبران فرانسه و آلمان. آنها البته بعد از سفر گفتند خیلی در تغییر نظر ترامپ موفق نبوده‌اند؛ اما هر دو بر اینکه باید موضوع موشکی ایران و مسائل منطقه‌ای در قالب مذاکره با ایران درآید، تأکید کردند. با این حال، ۱۲ روز پیش‌رو آکنده از فعالیت‌های ضدبرجامی اعضای کابینه ایالات متحده آمریکا خواهد بود. روزشمار برجام یک بار دیگر به کار افتاده تا ببینیم دونالد ترامپ این‌بار با مهره‌ای که در دست دارد، چگونه بازی می‌کند.

روحانی خطاب به مکرون: ایران هیچ محدودیتی را فرای تعهداتش نمی‌پذیرد و برجام و هر موضوع دیگری به بهانه آن، به‌هیچ‌وجه قابل مذاکره نیست. مواضع آمریکایی‌ها علیه برجام صریحا ناقض توافق میان هفت کشور است

غلامرضا تاجگردون:

مگر فقط جهرمی اطلاعاتی بوده؟

شرق: غلامرضا تاجگردون، نماینده مجلس، که این روزها کمتر -حتی با رسانه‌های اصلاح‌طلب- گفت‌وگو می‌کند، در مصاحبه مفصلی با ایسنا به نقدها و حاشیه‌ها درباره خودش پاسخ داده است. برخی او را «نزدیک به لاریجانی» می‌دانند؛ اما تاجگردون گفته «در برابر لاریجانی به عارف رأی می‌دهد». گرچه تاجگردون گفته کماکان عضو فراکسیون امید است؛ اما نمایندگان مطلع به «شرق» خبر داده‌اند تاجگردون در جلسه‌های فراکسیون امید حضور ندارد. او همچنین درباره آذری‌جهرمی گفته: «دولت آقای آذری‌جهرمی را معرفی کرد. من از حرف‌های مخالفانش توجیه نشدم. می‌گفتند او اطلاعاتی است. خودش که این را کتمان نکرد. مگر فقط او اطلاعاتی است؟ مگر بین لیدرهای اصلاح‌طلب افراد کمی هستند که اطلاعاتی هستند؟ این گناه نیست، آنها هم موضوع را کتمان نمی‌کنند. یکی گفت ایشان بازپرس بوده، تفتیش کرده و مسئول شنود بوده است. من گفتم منطق اداری و اجرائی نیست که فردی که مسئول شنود باشد، بازپرسی کند و تفتیش انجام دهد. گفتند با دانشجوها حرف بزن، او از آنها بازجویی کرده است».

خبر

مدیرمسئول روزنامه «شرق» آزاد شد

● **ایسنا:** مهدی رحمانیان، مدیرمسئول روزنامه «شرق» پس از تودیع ۵۰ میلیون وثیقه در دادسرای مشهد از زندان وکیل‌آباد آزاد شد. خانم تقوی، همسر رحمانیان، خبر آزادی مدیرمسئول روزنامه «شرق» را که شنبه همین هفته از سوی دادستانی مشهد بازداشت شده بود، تأیید کرد. برخی فعالان سیاسی ازجمله شهناز رمارم، عضو هیئت‌رئیسه شورای شهر مشهد، پیگیر مراحل آزادی مدیرمسئول روزنامه «شرق» بودند.

دستگیری ۲۹ نفر از سوی وزارت اطلاعات در کردستان

● **ایسنا:** مدیرکل اطلاعات استان کردستان گفت: از محل سوءاستفاده از کارت‌های بازرگانی مرزنشینان کردستانی، تاکنون پرونده‌ای بالغ بر میلیون‌ها دلار سوءاستفاده مالی کشف شده است و ۲۹ نفر نیز بازداشت شده‌اند که اکثریت بازداشت‌شدگان مربوط به سایر استان‌های کشور هستند. او به تحرکات گروهک‌های ضدانقلاب کردی در جوار مرزها و برخی اقدامات در داخل استان اشاره کرد و افزود: خوشبختانه با همراهی مردم شریف استان و اقتدار و اشراف دستگاه‌های اطلاعاتی، امنیتی و نظامی، تلاش گروهک‌ها برای بهره‌برداری از برخی رخدادها مانند انتخابات و برگزاری همه‌پرسی اقلیم کردستان عراق و حوادث دی‌ماه سال گذشته، مانند همیشه شکست خورد.

ادامه از صفحه اول

برای یک سهم آب

اساسا هر قدر که توسعه شهری براساس الگو و مکانیسم‌های مدرن گسترش یابد، به همان اندازه پایداری این کلان‌شهرها در برابر بحران‌های اقلیمی کاهش می‌یابد؛ بنابراین می‌توان پیش‌بینی کرد در صورت وقفه در منابع آب شرب، اَبَرشهر تهران که با مجموعه شهرهای اقماری‌اش حدود یک‌چهارم جمعیت کشور را در خود گرفته است، چه فاجعه انسانی بزرگی رخ خواهد داد؛ درحالی‌که در همان شرایط در یک روستای دورافتاده که تنها با یک چشمه کوچک زندگی می‌کنند، آسیب چندانی وارد نمی‌شود. آیا در اولین گام این رویکرد، پیمانکاران فضای سبز شهرداری‌ها در و ناظرین آنها در سراسر کشور، با تغییر در الگوی رایج خود به مصاف این بحران آمده‌اند؟ وزیر نیرو به‌تازگی گفته کشور ما اساسا کم‌آب است. زمانی با همین میزان منابع آب ۲۰، ۲۵ میلیون نفر جمعیت داشتیم؛ اما حالا ۸۲ میلیون نفر جمعیت داریم. به نظر می‌رسد هنوز درک واقعی از بحران به مرحله تدوین یک سازوکار مشترک نرسیده است. در شرایطی که گروهی به دنبال متهم‌کردن بخش کشاورزی در این تنش خشک‌سالی هستند، وزیر جهاد کشاورزی احمدی‌نژاد نیز از پشت میز بنیاد کوثر اعلام می‌کند که بزرگ‌نمایی مشکل کم‌آبی اشتباه است. او مدعی شده در همین شرایط می‌توان مدیریتی در بخش کشاورزی اعمال کرد که امنیت غذایی ۳۰۰ میلیون نفر را بتوان تأمین کرد! مدیریتی که البته در چهار سال وزارت خود نمونه‌ای درخشانی از آن را دیدیم!! اکنون تهدیدهای جدی از کم‌آبی مناطق کشاورزی کشور را تهدید می‌کند که کمتر پیش‌بینی می‌شد استان پرآب گلستان و کردستان که در زمره مناطق پرآب کشور هستند، در مقایسه با ۹ماهه سال زراعی ۹۱-۹۲ و در ردیف استان خراسان جنوبی در وضعیت هشدار قرار گرفته‌اند. در استان فارس در خلال خشکی ۱۰ساله اخیر چهار هزار روستا خالی از سکنه شده است. براساس سرشماری سال ۱۳۹۵ نرخ رشد جمعیت مناطق روستایی استان فارس منفی ۰/۵۹ درصد گزارش شده است. ظرفیت برداشت آب برای شالیزارهای استان گیلان با ۳۰ درصد کاهش بارندگی در مقایسه با میانگین درازمدت هم‌اکنون ۲.۲ میلیارد مترمکعب برآورد شده که ۶۰۰ میلیون مترمکعب کاهش یافته است. در چنین شرایطی به نظر می‌رسد اگر مدیریت منابع آب تکلیف سهمیه آب کشاورزی را مشخص نکند، به جای چاره‌جویی همچنان انگشت اتهام‌ها به سمت این بخش می‌رود. انگشتی که در نهایت چه‌بسا به جای تعدیل به نابودی این بخش اشاره و سمت‌گیری خواهد داشت. تردیدی نیست اگر سهمیه آب بخش کشاورزی و در یک بررسی دقیق کارشناسانه تعیین و حتی به نصف تقلیل یابد. ظرفیت‌های کارشناسی این حوزه به مدد خلاقیت خود به روش‌های ابتکاری دست خواهند زد که تاکنون زمینه آن فراهم نشده بوده است. از طرف دیگر مطالبات و پرسش‌های نمایندگان و افکار عمومی، انتظارات خود از مدیریت این بخش را متناسب با سهمیه آب محدودشده تنظیم خواهد کرد. درصورتی‌که تعیین دقیق سهمیه آب بخش کشاورزی در این شرایط با کاهش روبه‌رو شود، به نظر می‌رسد اولین تأکید وزارت جهاد کشاورزی در راستای کاهش سطح زراعت‌های تابستانه در مناطق خشک کشور ازجمله ذرت و یونجه و چغندرقند (بهاره) خواهد بود.